

บทที่ ๑

บทนำ

๑.๑ ความสำคัญ และที่มาของปัญหา

ด้วยสภาพเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อมในปัจจุบันมีความเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ส่งผลให้การดำเนินชีวิตประจำวันของคนในสังคม ต้องมีการแข่งขันเพื่อความอยู่รอดและให้สามารถปรับตัวเข้ากับเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นได้อย่างทันที่ทันที่ ในท่ามกลางกระแสของการเปลี่ยนแปลง การนำเอาปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้ในการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของประชาชนในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชน จนถึงระดับรัฐ ทั้งในการพัฒนาและบริหารประเทศให้ดำเนินไปในทางสายกลาง โดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจ เพื่อให้ก้าวทันต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์ ความพอเพียง หมายถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล รวมถึงความจำเป็นที่จะต้องมีระบบภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีพอสมควร ต่อการกระทบใดๆ อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายในภายนอก ทั้งนี้จะต้องอาศัยความรอบรู้ ความรอบคอบ และความระมัดระวังอย่างยิ่งในการนำวิชาการต่างๆ มาใช้ในการวางแผนและการดำเนินการ ทุกขั้นตอน และขณะเดียวกัน จะต้องเสริมสร้างพื้นฐานจิตใจของคนในชาติ โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ของรัฐ นักทฤษฎี และนักธุรกิจในทุกระดับ ให้มีสำนึกในคุณธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต และให้มีความรอบรู้ที่เหมาะสม ดำเนินชีวิตด้วยความอดทน ความเพียร มีสติ ปัญญา และความรอบคอบ เพื่อให้สมดุลและพร้อมต่อการรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและกว้างขวาง ทั้งด้านวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมจากโลกภายนอกได้เป็นอย่างดี เศรษฐกิจพอเพียง ประกอบด้วย ๑. ความพอประมาณ หมายถึง ความพอดีที่ไม่น้อยเกินไปและไม่มากเกินไป โดยไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น เช่น การผลิตและการบริโภคที่อยู่ในระดับพอประมาณ ๒. ความมีเหตุผล หมายถึง การตัดสินใจเกี่ยวกับระดับความพอเพียงนั้น จะต้องเป็นไปอย่างมีเหตุผล โดยพิจารณาจากเหตุปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนคำนึงถึงผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการกระทำนั้นๆ อย่างรอบคอบ ๓. ภูมิคุ้มกัน หมายถึง การเตรียมตัวให้พร้อมรับผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงด้านต่างๆ ที่จะเกิดขึ้น โดยคำนึงถึงความเป็นไปได้ของสถานการณ์ต่างๆ ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคต

ภูมิปัญญาท้องถิ่นหรือที่เรียกว่า ปราชญ์ชาวบ้าน¹ ที่เน้นสร้างความสมดุลของทุนชีวิตอันประกอบด้วยมนุษย์ เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม โดยมีเป้าหมายคือความผาสุกของตนเอง ชุมชน และสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่นหรือภูมิปัญญาชาวบ้าน หมายถึงทุกสิ่งทุกอย่างที่ชาวบ้านคิดขึ้นได้เอง และนำมาใช้ในการแก้ปัญหา เป็นเทคนิควิธี เป็นองค์ความรู้ของชาวบ้านทั้งทางกว้างและทางลึกที่ชาวบ้านคิดเอง ทำเอง และสามารถแก้ปัญหาเองได้ ซึ่งเป็นความรู้ที่สั่งสมมาแต่บรรพบุรุษ สืบทอดจากคนรุ่นหนึ่งไปสู่คนรุ่นหนึ่ง ระหว่างการสืบทอดมีการปรับเปลี่ยน การประยุกต์ จนอาจเกิดเป็นความรู้ใหม่ตามสภาพการณ์ทางสังคมวัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม ซึ่งภูมิปัญญาประจำท้องถิ่นและ

¹ บุญส่ง นาแสวง, กลยุทธ์การพัฒนาสังคมของปราชญ์ชาวบ้านจังหวัดขอนแก่น,(มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น), หน้า ๒

ท้องถิ่นจะแตกต่างกันออกไป ตามการปรับตัวของแต่ละท้องถิ่นให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมธรรมชาติ หรือจากการนำพาอารยธรรมจากต่างถิ่นจนมาหลอมรวมกันเกิดเป็นภูมิปัญญาประจำท้องถิ่น

ปราชญ์ชาวบ้าน หมายถึง บุคคลผู้เป็นเจ้าของภูมิปัญญาชาวบ้าน และนำเอาภูมิปัญญามาใช้ ประโยชน์ในการดำรงชีวิตจนประสบผลสำเร็จ และสามารถถ่ายทอดเชื่อมโยงคุณค่าของอดีตกับ ปัจจุบันได้อย่างเหมาะสม

ซึ่งในจังหวัดแพร่มีปราชญ์ท้องถิ่นที่มีความรู้ในการพัฒนาชุมชนและส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม ทั้งฝ่ายฆราวาสและฝ่ายบรรพชิต โดยผู้วิจัยจะได้ศึกษาชีวิตและผลงานของท่านเหล่านี้ ประกอบด้วย

๑. พระราชเชมมากร, ผศ.ดร. (ประยุทธ์ ภูริทตฺโต) เจ้าอาวาสวัดพระบาทมิ่งเมืองวรวิหาร เจ้าคณะจังหวัดแพร่ มีความเชี่ยวชาญทางด้านวรรณกรรมล้านนา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านการส่งเสริมให้แต่ละวัดมีการจัดหมวดหมู่ของคัมภีร์ล้านนาให้เป็นระบบเพื่ออำนวยความสะดวกการศึกษาของนิสิต นักศึกษาและประชาชนที่มีความสนใจด้านวรรณกรรมล้านนา โดยเฉพาะอย่างยิ่งผลงานของครูบาทมหาเถร วัดสูงเม่น อำเภอสูงเม่น จังหวัดแพร่

๒. พระโกศยเจติยารักษ์, ดร. วัดพระธาตุช่อแฮพระอารามหลวง รองเจ้าคณะจังหวัดแพร่ มีความเชี่ยวชาญด้านการเทศน์มหาชาติ ซึ่งได้ส่งเสริมให้มีการประกวดการเทศน์มหาชาติขึ้นทุกปี ณ วัดพระธาตุช่อแฮ เนื่องในประเพณีมัสการพระธาตุช่อแฮ โดยได้มีคณะกรรมการผู้เชี่ยวชาญในด้านการเทศน์มหาชาติมาเป็นคณะกรรมการตัดสิน ซึ่งสามารถสร้างนักเทศน์รุ่นใหม่ในด้านการเทศน์ มหาชาติ ซึ่งเป็นสำนวนของชาวล้านนา (เมืองเหนือ) สำนวนจังหวัดแพร่

๓. พระครูวิฑิตพิพัฒนาภรณ์ เจ้าอาวาสวัดพระธาตุสุโทนมงคลคีรี อำเภอเด่นชัย จังหวัดแพร่ มีความเชี่ยวชาญด้านคัมภีร์ล้านนาแตกฉาน สามารถในการสืบค้นประวัติท้องถิ่นจังหวัดแพร่ และตำนานพระพุทธรูปเจ้าสิบโลกลดถึงงานด้านพุทธศิลป์ ประติมากรรม การออกแบบ การแกะสลัก จนสามารถสร้างวัดพระธาตุสุโทน และรวบรวมศิลปท้องถิ่นที่สำคัญของจังหวัดแพร่ ไว้ที่ พิพิธภัณฑ์วัดพระธาตุสุโทน เพื่อเป็นที่ศึกษาค้นคว้าทางด้านประวัติศาสตร์ของจังหวัดแพร่ ของสถาบันการศึกษาทั่วภาคเหนือ

๔. พระครูนิสิฐธรรมาวุธ วัดเด่นชัย อำเภอเด่นชัย จังหวัดแพร่ มีความเชี่ยวชาญด้านการเทศน์มหาชาติและด้านภาษาล้านนา เป็นผู้ที่ค้นคว้าด้านประวัติศาสตร์ของอำเภอเด่นชัย และรู้ประวัติพุทธศิลป์ จนสามารถสืบค้นประวัติพระพุทธรูปศักดิ์สิทธิ์ประจำอำเภอ (พระเจ้าแสนแช่) ซึ่งมีประเพณีมัสการเป็นประจำทุกปี เป็นที่เคารพสักการะของชาวอำเภอเด่นชัย นอกจากนั้นยังเป็นผู้ที่ รณรงในการอนุรักษ์พุทธศิลป์ล้านนา

๕. พระครูวิจิตรนวกาโรศล เจ้าอาวาสวัดสะแล่ง อำเภอลอง จังหวัดแพร่ นับเป็นพระมหาเถระอีกรูปหนึ่งที่มีความเชี่ยวชาญด้านภาษาล้านนา และประวัติศาสตร์อำเภอลองเป็นอย่างดี มีผลงานด้านวรรณกรรม การเขียนประวัติศาสตร์อำเภอลอง และการออกแบบพุทธศิลป์ล้านนา การศึกษาคัมภีร์ล้านนา ทั้งของจังหวัดแพร่ และประเทศเพื่อนบ้าน เช่น ประเทศลาว สิบสองปันนา เป็นต้น ซึ่งท่านได้ไปบูรณปฏิสังขรณ์เสนาสนะต่างๆ ทั้งในวัดสะแล่ง และวัดต่าง ๆ ที่มีความสำคัญ ทางด้านประวัติศาสตร์ มีความรู้เกี่ยวกับแหล่งโบราณคดีของอำเภอลองเป็นอย่างดี

๖. พระครูไพโรจน์พัฒนโกศล เจ้าอาวาสวัดพระธาตุพระลอ อำเภอลอง จังหวัดแพร่ เป็นพระมหาเถระที่มีความเชี่ยวชาญด้านภาษาล้านนา และการเทศน์มหาชาติ ตลอดถึงการสืบค้น

ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น แหล่งโบราณสถาน โบราณวัตถุ ของอำเภอสอง มีแนวคิดในการพัฒนาและนำพาชุมชนอนุรักษ์แหล่งโบราณสถาน โบราณวัตถุบริเวณวัดพระธาตุพระล่อ และวัดใกล้เคียง โดยเน้นการมีส่วนร่วมของชุมชนในการอนุรักษ์ฟื้นฟู

๗. พระมหากิตติศักดิ์ กิตติวฑฒโน เจ้าอาวาสวัดหนองม่วงไข่ อำเภอหนองม่วงไข่ จังหวัดแพร่ เป็นพระเถระที่มีความเชี่ยวชาญด้านภาษาล้านนา และพิธีกรรมต่าง ๆ เช่นการสืบชาติตาลดเคราะห์ การบูชาเทียนประจำวันเกิด การอนุรักษ์พุทธศิลปะและมีความรู้ความเข้าใจในด้านของการสร้างอาชีพชุมชนโดยอาศัยหลักเศรษฐกิจพอเพียงเป็นที่พึ่งของชุมชน

๘. พระครูศิริวรรณรัชต์ เจ้าอาวาสวัดร่องกาง อำเภอร่องกาง จังหวัดแพร่ เป็นพระเถระที่มีความเชี่ยวชาญด้านภาษาล้านนาและการเทศน์มหาชาติ ตลอดถึงการอนุรักษ์พุทธศิลปะแบบพม่า โดยเฉพาะอย่างยิ่งพระประธานในอุโบสถของวัดเป็นศิลปะแบบพม่าที่มีความเก่าแก่อายุหลายร้อยปี มีความงดงามและเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงพุทธศิลปะ ตลอดถึงนำชุมชนในการอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่นโดยมีการจัดงานนมัสการพระธาตุเจดีย์ศรีร่องกาง มีการประกวดการทำบายศรี การทำขวัญนาค การตักลงสะบัดชัย เป็นต้น ซึ่งเป็นอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นในหลาย ๆ ด้าน โดยมีความกระตือรือร้นด้านวัฒนธรรมเป็นกรรมการตัดสิน

๙. พระอธิการดิเรก ฐิโรจิตโต เจ้าอาวาสวัดบางสนุก อำเภอวังชิ้น จังหวัดแพร่ เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการเขียนอักษรภาษาล้านนา เช่นการเขียนผ้ายันต์ และการอนุรักษ์แหล่งโบราณสถานของพระธาตุพินพาซึ่งเป็นศูนย์รวมจิตใจของชาวอำเภอวังชิ้นมาแต่โบราณกาล อนุรักษ์ประเพณีฝังไฟพระเจ้า ซึ่งจัดขึ้นในประเพณีนมัสการพระธาตุพินพา โดยการนำไม้มงคลมาทำเป็นพินจุดถวายเป็นพุทธบูชา เรียกว่าประเพณีฝังไฟพระเจ้า

๑๐. พระครูปัญญาสารนิวิฐ เจ้าอาวาสวัดสูงเม่น อำเภอสูงเม่น จังหวัดแพร่ เป็นผู้มีความเชี่ยวชาญด้านภาษาล้านนาและวรรณกรรมท้องถิ่น มีความสนใจในการอนุรักษ์คัมภีร์โบราณต่าง ๆ ของบูรพาจารย์ โดยได้จัดไว้เป็นหมวดหมู่ และจัดประเพณีตากธรรม ของวัดสูงเม่นขึ้นเป็นประจำทุกปี จนสามารถสร้างเป็นแหล่งท่องเที่ยวให้กับผู้ที่มีความสนใจในด้านวรรณกรรมล้านนาได้เข้าศึกษาหาความรู้

๑๑. นายปรีชา เตสุภาค อำเภอเมือง จังหวัดแพร่ เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการอนุรักษ์ประเพณีวัฒนธรรมท้องถิ่น เป็นนักการเมืองที่มีความสนใจสนับสนุนให้แต่ละวัดอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น และอนุรักษ์โบราณสถาน โบราณวัตถุ โดยรณรงค์ให้คณะสงฆ์จัดให้มีพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นภายในวัด และจัดให้มีการประกวดพระพุทธรูปเก่าแก่ของวัดต่าง ๆ

๑๒. นายนิคม ฉาโถม อำเภอเมือง จังหวัดแพร่ มีคนายกวัดพระบาทมิ่งเมืองวรวิหาร มีความเชี่ยวชาญด้านภาษาล้านนา ซึ่งสามารถถ่ายทอดให้กับพระภิกษุสามเณรได้ศึกษาในโรงเรียนพุทธโกศยวิทยา และอ่านคัมภีร์ด้านภาษาล้านนา และส่งเสริมพระภิกษุสามเณรศึกษาคัมภีร์ภาษาล้านนา เช่นคัมภีร์มหาวิบาก

คัมภีร์สราภาวิชาสูตร คัมภีร์ส่วนมนต์ต้น คัมภีร์พระเจ้าสิบโลก เป็นต้น

๑๓. นายเสรี ชัยลอม กรรมการวัดน้ำขำ อำเภอเมือง จังหวัดแพร่ มีความเชี่ยวชาญในวัฒนธรรมท้องถิ่น ส่งเสริมให้มีการประกวดศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น และส่งเสริมประเพณีตีมนม ชมดาวเข้าวัดฟังธรรม โดยเชิญชวนให้แต่ละชุมชนนำเอาศิลปะท้องถิ่นซึ่งเป็นภูมิปัญญาชาวบ้าน

นำมาจัดแสดงให้เยาวชนได้เห็นและสืบทอด เช่นการเย็บบายศรีสู่ขวัญ การเย็บตุ๊ก ๑๒ ราศี การทำตุ๊ก ๓ แฉก เป็นต้น

๑๔. นายสุภาพ เกตุวีรพันธ์ กรรมการวัดน้ำชำ อำเภอเมือง จังหวัดแพร่ มีความเชี่ยวชาญด้านการจักสาร โดยเฉพาะอย่างยิ่งการถ่ายทอดวิธีการจักสาร ให้แก่นักเรียน เช่นการสานส้มไก่ การสานไทร การสานชะลอม การสานตะกร้า เป็นต้น ซึ่งเป็นภูมิปัญญาของปราชญ์ชาวบ้านที่ถ่ายทอดกันมาจากรุ่นสู่รุ่น

๑๕. นายน้อย หม้อดี กรรมการวัฒนธรรมอำเภอวังชิ้น จังหวัดแพร่ เป็นผู้ที่มีความสนใจในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นของชาวอำเภอวังชิ้น และรณรงค์ให้ชาวบ้านมีบทบาทในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น ทั้งด้านประเพณีท้องถิ่น และภูมิปัญญาท้องถิ่นต่าง ๆ โดยให้มีการแสดงด้านศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นผ่านงานวัดต่าง ๆ เพื่อให้วัฒนธรรมท้องถิ่นยังอยู่คู่กับชุมชนสืบไป

๑๖. ร้อยตรีภาคิน หนูพูน นักการเมืองท้องถิ่น เป็นผู้ที่มีความเชี่ยวชาญด้านวัฒนธรรมท้องถิ่น และสนับสนุนให้แต่วัดอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น ผ่านการจัดประเพณีงานวัดต่าง ๆ โดยสนับสนุนให้มีการประกวด การตีกองบูชา กลองสะบัดชัย การจัดสาน การทำบายศรี เป็นต้น

๑๗. นายสมาน สร้อยเงิน นักวิชาการ เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านโบราณสถาน โบราณวัตถุของอำเภอวังชิ้น ได้สนับสนุนให้มีการศึกษาแหล่งโบราณสถาน โบราณวัตถุต่าง ๆ ทั้งภายในวัด และในชุมชนที่มีแหล่งโบราณสถานเพื่อให้ชุมชนเห็นความสำคัญของโบราณคดีไว้ให้เยาวชนได้ศึกษา

๑๘. นายวุฒัน สมทาวงค์ ปราชญ์ท้องถิ่น ส่งเสริมให้ประชาชนอนุรักษ์การแต่งกายพื้นบ้าน และการอนุรักษ์ปราชญ์ท้องถิ่นแขนงต่าง ๆ เช่นปราชญ์ด้านการจักสาน ปราชญ์ด้านการแกะสลัก ปราชญ์ด้านการทำเครื่องปั้นดินเผา เป็นต้น

๑๙. นายเหล่ง ทิตพันธ์ ปราชญ์ท้องถิ่น เป็นผู้มีความเชี่ยวชาญด้านวัฒนธรรมของชาวเขา มีความสนใจในการอนุรักษ์ศิลปะชนเผ่า และการแต่งกายพื้นบ้านของชนเผ่าต่าง ๆ ในจังหวัดแพร่

๒๐. นายทวี กาทองทุ่ง ปราชญ์ชาวบ้าน มีความเชี่ยวชาญด้านสมุนไพร ทุกแขนง ทั้งสมุนไพรที่ใช้ในการรับประทาน สมุนไพรที่ใช้ภายนอก และการอบสมุนไพร โดยจัดให้มีสปาสมุนไพรขึ้นที่บ้านทุ่งไธ้ จังหวัดแพร่ และเป็นแหล่งเรียนรู้ด้านสมุนไพรพื้นบ้าน ได้รับความสนใจจากประชาชนทั่วไปตลอดถึงนิสิตนักศึกษาสามารถไปศึกษาและเข้ารับการอบสมุนไพร

ดังนั้นผู้วิจัยและคณะจึงมีความสนใจที่จะศึกษาชีวิตและผลงานของปราชญ์ท้องถิ่นของจังหวัดแพร่ เพื่อสืบค้นความเป็นมาและผลงานด้านการเขียนและงานการแปลอันจะนำไปสู่องค์ความรู้ ประวัติและผลงานปราชญ์ท้องถิ่นในจังหวัดแพร่ และนำเอาองค์ความรู้ของท่านเผยแพร่ต่อไป

๑.๒ วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัย ครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษากระบวนการสร้างและการใช้องค์ความรู้ของปราชญ์ท้องถิ่นจังหวัดแพร่ในประเด็นดังต่อไปนี้

๑. เพื่อศึกษาชีวิตและผลงานปราชญ์ท้องถิ่นจังหวัดแพร่
๒. เพื่อศึกษากระบวนการสร้างและใช้องค์ความรู้ของปราชญ์ท้องถิ่นจังหวัดแพร่
๓. เพื่อวิเคราะห์ผลงานของปราชญ์ท้องถิ่นกับการส่งเสริมวัฒนธรรมจังหวัดแพร่

๑.๓ ขอบเขตของการวิจัย

ในการศึกษาครั้งนี้ คณะผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการวิจัย ดังนี้
การวิจัย ครั้งนี้เป็นการศึกษากระบวนการสร้างและการใช้องค์ความรู้ของปราชญ์ท้องถิ่น
จังหวัดแพร่

๑.๓.๑ ขอบเขตประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ปราชญ์ท้องถิ่นในจังหวัดแพร่ ๒๐ รูป/คน
กลุ่มตัวอย่าง ใช้วิธีการสุ่มแบบเจาะจงจากปราชญ์ท้องถิ่นทั้งบรรพชิตและคฤหัสถ์ จำนวน
๒๐ รูป/คน จำนวน ๘ อำเภอ ทั่วจังหวัดแพร่

๑.๓.๒ ขอบเขตด้านเนื้อหา

ศึกษากระบวนการสร้างและการใช้องค์ความรู้ของปราชญ์ท้องถิ่นจังหวัดแพร่ ใน ๓ ด้าน คือ

- ๑.ชีวิตและผลงานปราชญ์ท้องถิ่นจังหวัดแพร่
- ๒.กระบวนการสร้างและใช้องค์ความรู้ของปราชญ์ท้องถิ่นจังหวัดแพร่
- ๓.วิเคราะห์ผลงานของปราชญ์ท้องถิ่นกับการส่งเสริมวัฒนธรรมจังหวัดแพร่

๑.๓.๓ ข้อจำกัดในการวิจัย

มีระยะเวลาในการเก็บข้อมูลปีการศึกษา ๒๕๕๘ ระหว่างเดือนตุลาคม ๒๕๕๗ ถึงเดือน
ตุลาคม ๒๕๕๘

๑.๔ นิยามศัพท์

๑.๔.๑ กระบวนการสร้าง หมายถึง วิธีการที่ได้มาซึ่งองค์ความรู้ด้านภูมิปัญญา
ท้องถิ่นด้านภาษาท้องถิ่น ด้านการเมืองท้องถิ่น และวัฒนธรรมท้องถิ่น

๑.๔.๒ การใช้องค์ความรู้ หมายถึง การนำเอาความรู้ด้านภูมิปัญญาท้องถิ่นด้าน
ภาษาท้องถิ่น ด้านการเมืองท้องถิ่น และวัฒนธรรมท้องถิ่น ไปถ่ายทอดให้เกิดประโยชน์แก่ท้องถิ่น

๑.๔.๓ ปราชญ์ท้องถิ่น หมายถึง พระสงฆ์หรือฆราวาสที่มีความเชี่ยวชาญด้าน
ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านภาษาท้องถิ่น ด้านการเมืองท้องถิ่น และวัฒนธรรมท้องถิ่น

๑.๔.๔ ชีวิตและผลงาน หมายถึง สภาพปัจจุบันและผลงานด้านวรรณกรรมที่โดดเด่น

๑.๔.๕ ท้องถิ่น หมายถึง พื้นที่ท้องถิ่นภายในจังหวัดแพร่

๑.๕ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- ๑.๔.๑ ทำให้ทราบถึงชีวิตและผลงานปราชญ์ท้องถิ่นจังหวัดแพร่
- ๑.๔.๒ ทำให้ทราบถึงกระบวนการสร้างและใช้องค์ความรู้ของปราชญ์ท้องถิ่นจังหวัดแพร่
- ๑.๔.๓ สามารถนำเอาองค์ความรู้ของปราชญ์ท้องถิ่นมาใช้ในการส่งเสริมวัฒนธรรมของ
จังหวัดแพร่

๑.๖ กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัย กระบวนการสร้างและการใช้องค์ความรู้ของประชาชนท้องถิ่นจังหวัดแพร่ สามารถกำหนดกรอบแนวคิด ดังนี้

